

TURKISH A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
TURC A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
TURCO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 14 May 2007 (morning)
Lundi 14 mai 2007 (matin)
Lunes 14 de mayo de 2007 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Aşağıdaki iki parçadan **bir** tanesini seçerek, seçtiğiniz parça hakkında bir eleştiri yazınız.

1. (a)

Çağırın geldim girit

- türbelerden kemikleri kazdılar da
alıp gittiler
küçük limanından Resmo'nun
tahta sandıklarda kırmızı yün battaniyeler
5 ve birkaç gün yetecek kadar su / peksimetler
ve sabun kalıbı birkaç tane
ve kemikler.
limanda sırtlarını döndüler taşlara
ve Resmo'nun kalesine ve duvarlara
10 kadınlar birkaç saksı ful / birkaç saksı selluka
koymak istedi sandığa
izin vermedi kocaları
soktu koynuna bir avuç yasemin
Sakize Hanumi / Saadet Hanumi /
15 göğsünde karardı yaseminler
ama kasıklarında
yeşil gözlü Musa Kazım'lar, Mehmet Ali'ler
götürdüler Kordelyo'ya
ve tahta sandıklarda zeytin fidanları
20 geride kaldı ataları / anaları /
turunç ağaçlarına emanet ettiler onları.
- Girit, ah Girit!
senden esen rüzgarla büyüdüm
senin müziğini örtündüm geceleri
25 simsiyah elbiseli kadınlarla uyudum
yediğim her tabak radikayla
seni düşündüm, Girit!
dilim dilime girdi küçükken /
"mesto diavlo" diye sövdüm sokak arkadaşlarıma
30 güldüler bana diye üzüldüm.
Çağırın geldim, Girit!
geri getiremedim türbeden giden kemikleri
bakarım Resmo'nun eski evlerine
acaba hangisi, hangisi diye.
- 35 vazgeçtim evi barkı aramaktan
o arabadan inip herkese sarılan
çizmeli Giritliyi görünce,
umurunda değildi trafiği tıkamak
adamın ruhu /

- 40 işte o aradığım evi taşıyordu
üstelik dedeme çok benziyordu.
- Çağırdım, çağırdın da geldim, Girit!
dar sokaklarında pis tezgahlardan
Stelyo Amcamın boğma rakısından
- 45 içtim
cömertti gözleri / bakmadım maşrapanın kirine
değil mi ki sokaktan geçen birine
peynir / badem / rakı sunuyordu
Stelyo Amca,
- 50 unutmalı kemikleri / onarmalı eskileri
hem Sofia'nın bu rüzgar hem benim
kızları kızlarıma benzer /
oğlanları oğluma
Akdenizliyim ben, Egeliyim.
- 55 yıllarca çağırdın da işte geldim, Girit!
bulamadım evimi / yok oldu giden kemikler /
ama ninemin koynunda giden
yaseminleri geri getirdim!

Ayşe Lahur Kırtunç *Yeniden Kurulan Yaşamlar 80.*
Yılında 2005

1. (b)

Yeşilçam'a Neden Gülüyoruz?

Cevabımı gerçekten bilmediğim bir sorudur bu. Dönüp dönüp buna gelirim. Hatta Türk sineması deyince galiba gerçekten önemseydiğim tek soru bu. Eski Türk filmlerine neden gülüyoruz? Geçen gece televizyonda bir eğlence programı vardı. Sunucu, konuğuna ve stüdyodakilere durmadan 'Popüler kültürden geldik, popüler kültüre gideceğiz' telkininde bulunuyor, o arada

5 'en komik 10 Türk filmi' ya da ona benzer bir liste de belli aralarla arkada boy gösteriyordu. Sunucu bunlarla çok eğlenilmesi gerektiğini öğrenmiş tavırla filmlerde olup bitenlere kendinden geçercesine gülüyor, konuk da kibarca kıkırdıyordu. Ben sadece Küçük Ceylan'lı bir filmle bir Hale Soygazi-Kartal Tibet filmine rastgeldim.

10 Programda olup bitene fazla katlanamadım. Katlanılması zor ve aslında yaygın bir şeydir; eski Türk filmlerine gülme 'müsaadesi', hatta bunun popüler kültür çeşnibaşılığının doktora aşaması gibi bir şey sayılması... Herşeyden önce şu var; eski Türk filmlerini onlarla aramıza bunca mesafe koyacak kadar geride bıraktık mı? Bir Küçük Ceylan filmindeki sakar kalp kırıklığı ya da Hale Soygazi ile Kartal Tibet'in flört etmeyi becerememesindeki gülünçlük bizim mükemmelen aştığımız bir şey midir?

15 Son 50-60 yılın Türk kültür hayatının, yasakçılığın, zapt-ü raptın, taşralılığın, taklitçiliğın, belli ölçüde aydın hodkâmlılığın yol açtığı kalp kırıklıklarıyla, derin bir 'melankoli'yle malul olduğunu, bunun da hâlâ sürdüğünü düşünüyorum. Bu orijinal bir tespit olmayabilir. Ama aynı zamanda Yeşilçam dediğimiz küçük esnaf sinemasının da (hiçbir zaman endüstri olmadı, gene de değil) bütün bunları dolaylı ya da dolaysız en iyi, en sahici, 'en korkunç' biçimde yansıtan

20 mecra olduğunu düşünüyorum. Eski Türk filmlerine baktığımda beni en çok çarpan budur. O zaman neden gülüyoruz ya da gülmeye çeviriyoruz her şeyi? Bunun büyük ölçüde gizli bir kendinden nefret olduğunu düşünmekteyim ya da en azından unutmaya sığınmak. O sahnelerin ima ettiği her türlü şeyi aşmışız gibi yapmak. Eğlence programlarında stüdyoyu dolduran program müptelalarının yüzünden okunan duygusal hafızasızlık. Daha da vahimi o gülünç sinemanın

25 ima ettiklerine gülüp geçince yerine ne koyacağımız konusunda en ufak bir fikri olmamak. O filmlerdeki acıların eksilmeden, daha da tuhaf biçimler olarak bir yerlerde süregeldiğini unutmak. 'Eğlencenin' bir yönü de dönemselleştirmeye ya da eşyalar üzerinden kendimizi haklı çıkarmaya olan düşkünlüğümüz. Sibel Çakmaklı saç tokası ya da 'Kayıp Kızlar' filmleri bizi

30 'kendi 80'lerimiz' konusunda haklı çıkarmaz ya da onların sağlaması değildir. Monoblok bir şey gibi sunulan '80'ler' ne temiz bir 10 yıla havale edilebilir ne de bizim 80'lerimiz başkalarının 80'leridir. Komik vatıklar her omuzda ayrı yüktür.

Popüler kültürün sığ bir yorumu işte bu 'Geçmiş her yerde aynıdır ve aynı biçimde komiktir' ciliğe sığınmaktır. Ayrıca, Banu Alkan, Ahu Tuğba 80'lerden kalma, deşifre ettiğimiz, çok eğlendiğimiz 'süper birer kitsch'se eğlence programlarındaki hükümranlıkları neden aynı

35 kuvvetle devam etmektedir? Bir nevi şizofreniden söz edilebilir. Mamafih ruhbilim terimlerinden çok emin değilim. Benim teklifim sadece şu; eski Türk filmlerine gülerken içimizden geçen belli bir ürpermey sadık kalmak. Bu ürpermeye rağmen, eski Türk filmlerine neden gülüyoruz? Bir biçimde aldığımız bu 'müsaade' yi nasıl bu kadar bol bulamaç kullanıyoruz? Eski Türk filmlerinde güldüğümüz şeyler bu kadar geride mi kaldı? Yoksa köşeyi dönünce hepsi gene

40 karşımızda mı? Buna samimi bir cevap veremezsek korkarım onca alet edevata rağmen 'taklit sanayii'ne yaslananın ötesinde 'yeni bir Türk sinemamız' da olmayacak.

Fatih Özgüven, *Radikal* (31.08.2006)